



I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

• Culturelab



**Vidzemes kultūras nevalstisko organizāciju viedokļu darbnīca**

## **KULTŪRA KĀ VIDZEMES REĢIONA ATTĪSTĪBAS PAMATS**

**Nevalstisko organizāciju loma radošu pārmaiņu īstenošanā**

**Projekta „Reģionālo kultūras NVO aktīva līdzdalība kultūrpolitikas veidošanā un īstenošanā” noslēguma konference.**

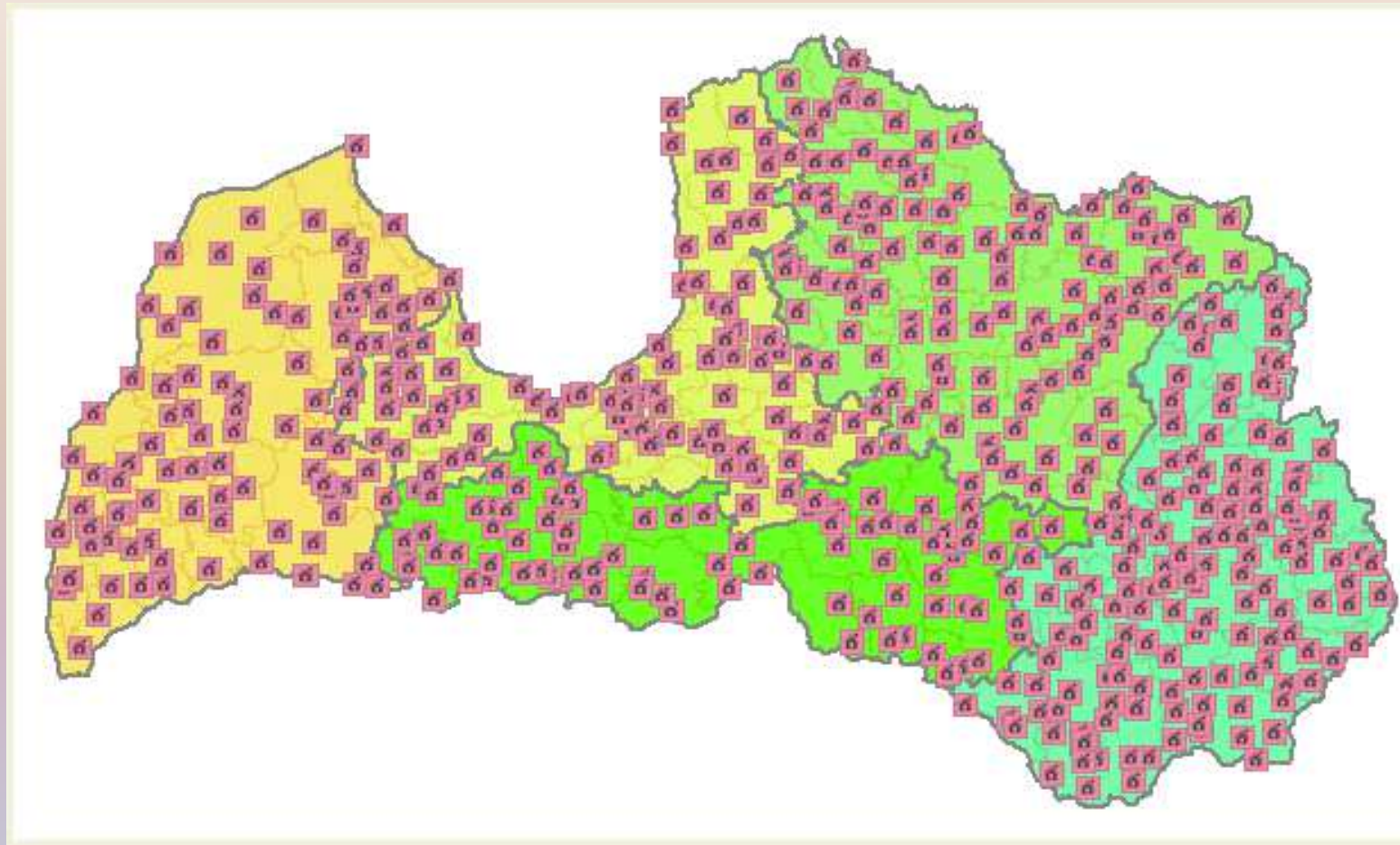
**92,07% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.  
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības Integrācijas fondu.**

2013.gada 7.maijs, Cēsis

**Baiba Tjarve**

baiba@culturelab.com

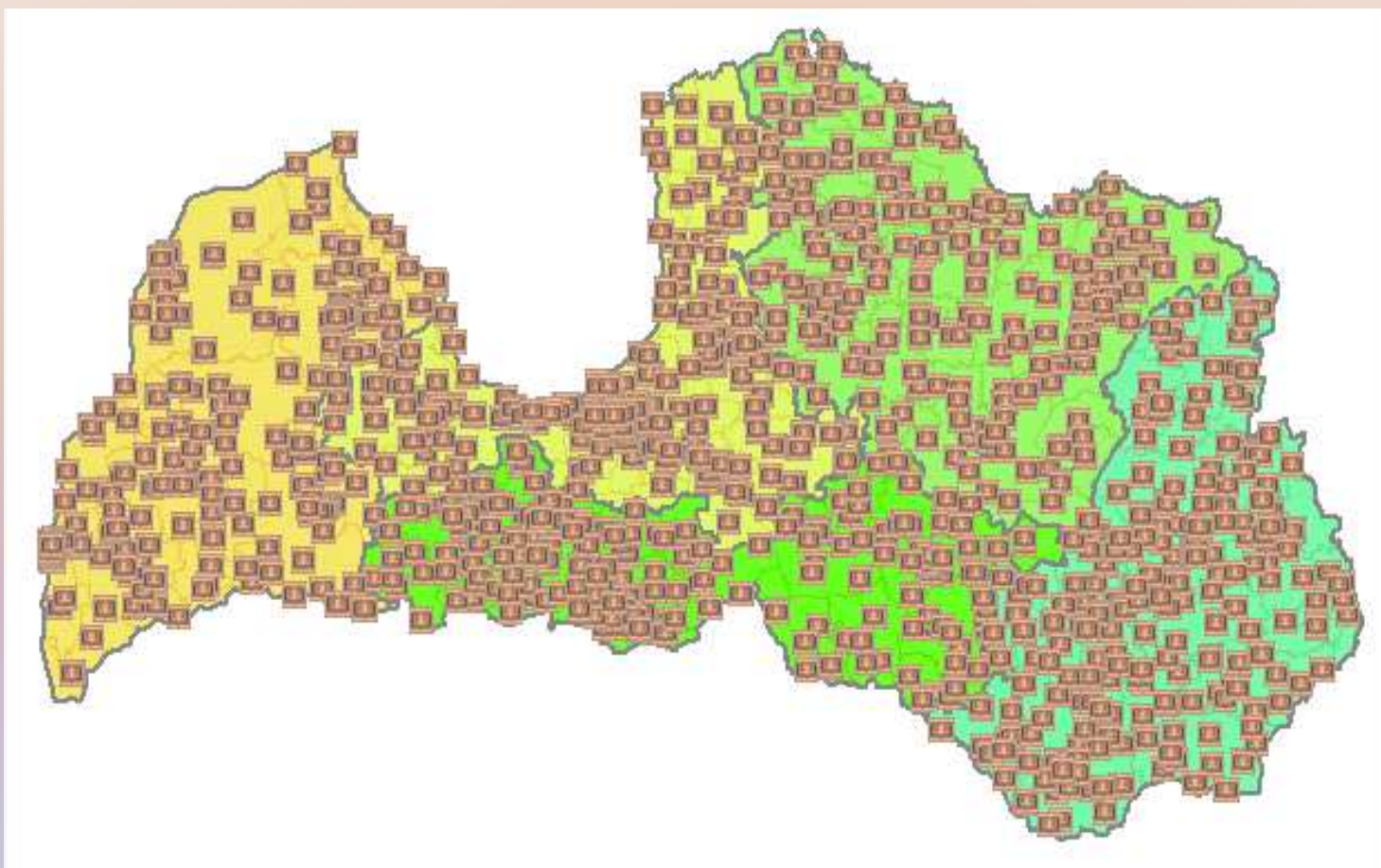
# Redzamā kultūra



**Kultūras centri Latvijā: 558**

**Avots: <http://kulturaskarte.lv/lv/kulturas-centrs>, 05.05.2013.**

# Redzamā kultūra

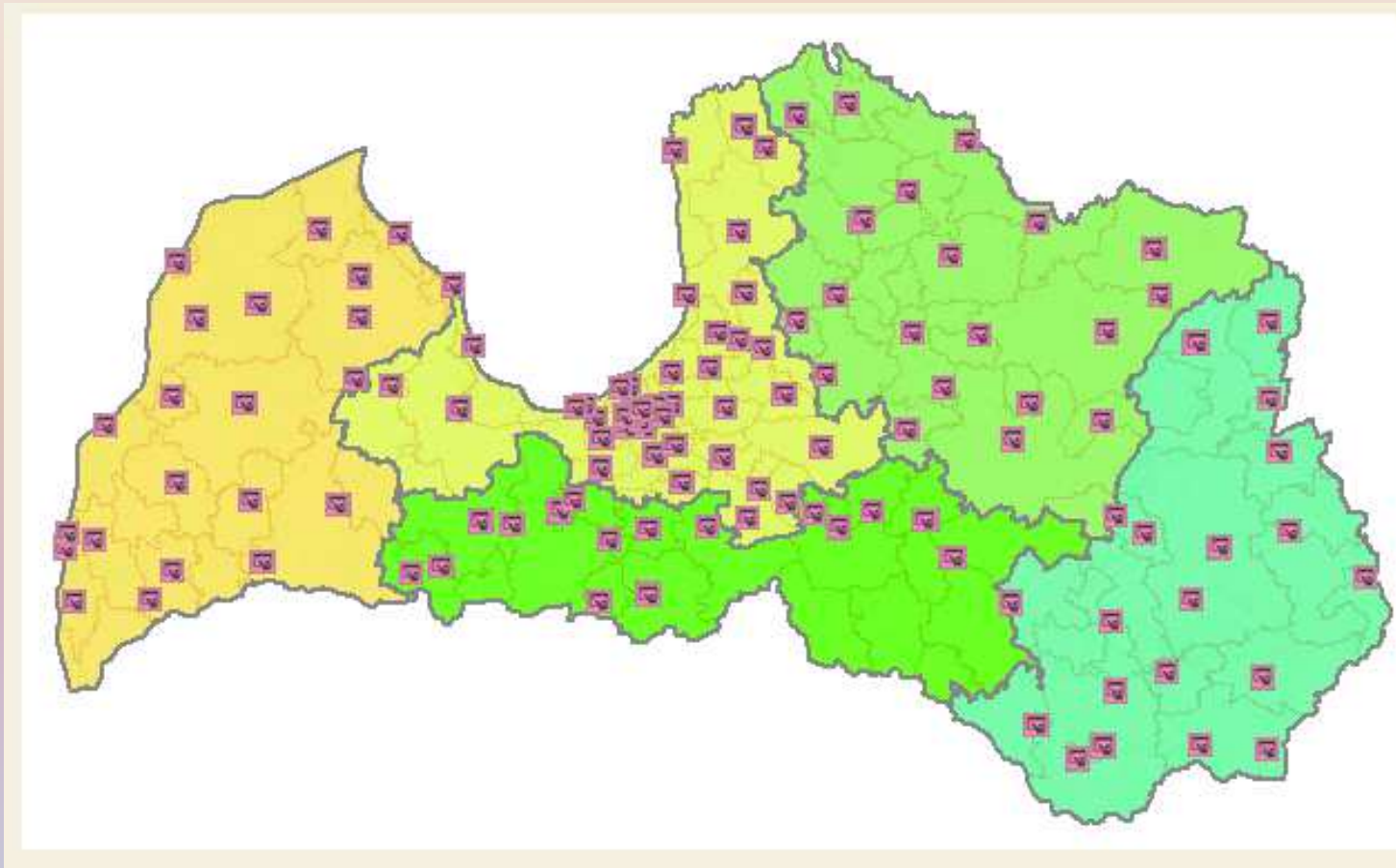


**Bibliotēkas Latvijā: 1803**

Avots: <http://kulturaskarte.lv/lv/biblioteka>, 05.05.2013.



# Redzamā kultūra

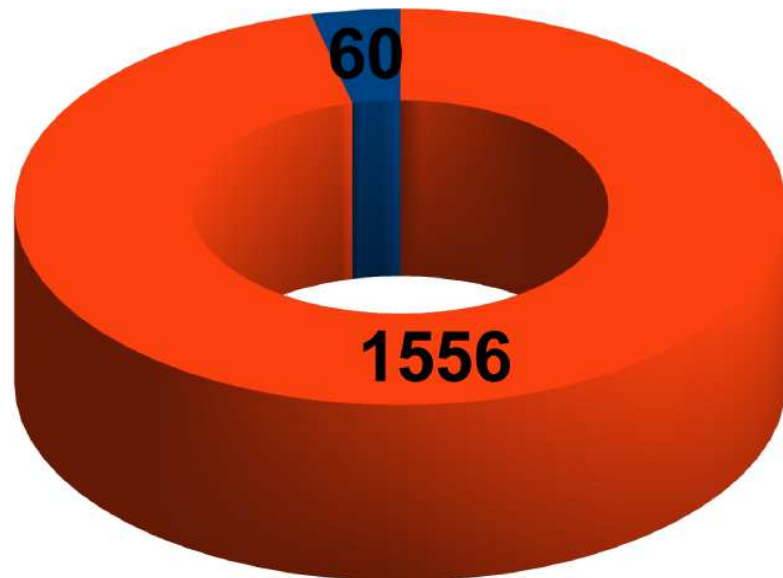


**Kultūrizglītības iestāžu tīkls Latvijā: 162**

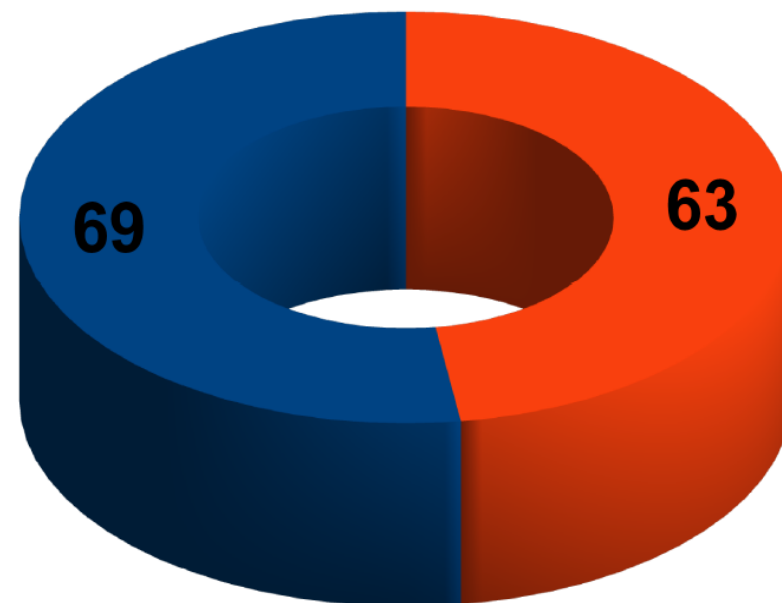
**Avots: <http://kulturaskarte.lv/lv/kulturizglitibas-iestade/profesionalas-ievirzes-izglitibas-iestade> , 05.05.2013.**

# Kultūras institūciju tīkls Rīgā un ārpus Rīgas, 2011

Pašvaldību kultūras institūcijas Rīgā un ārpus Rīgas, 2011



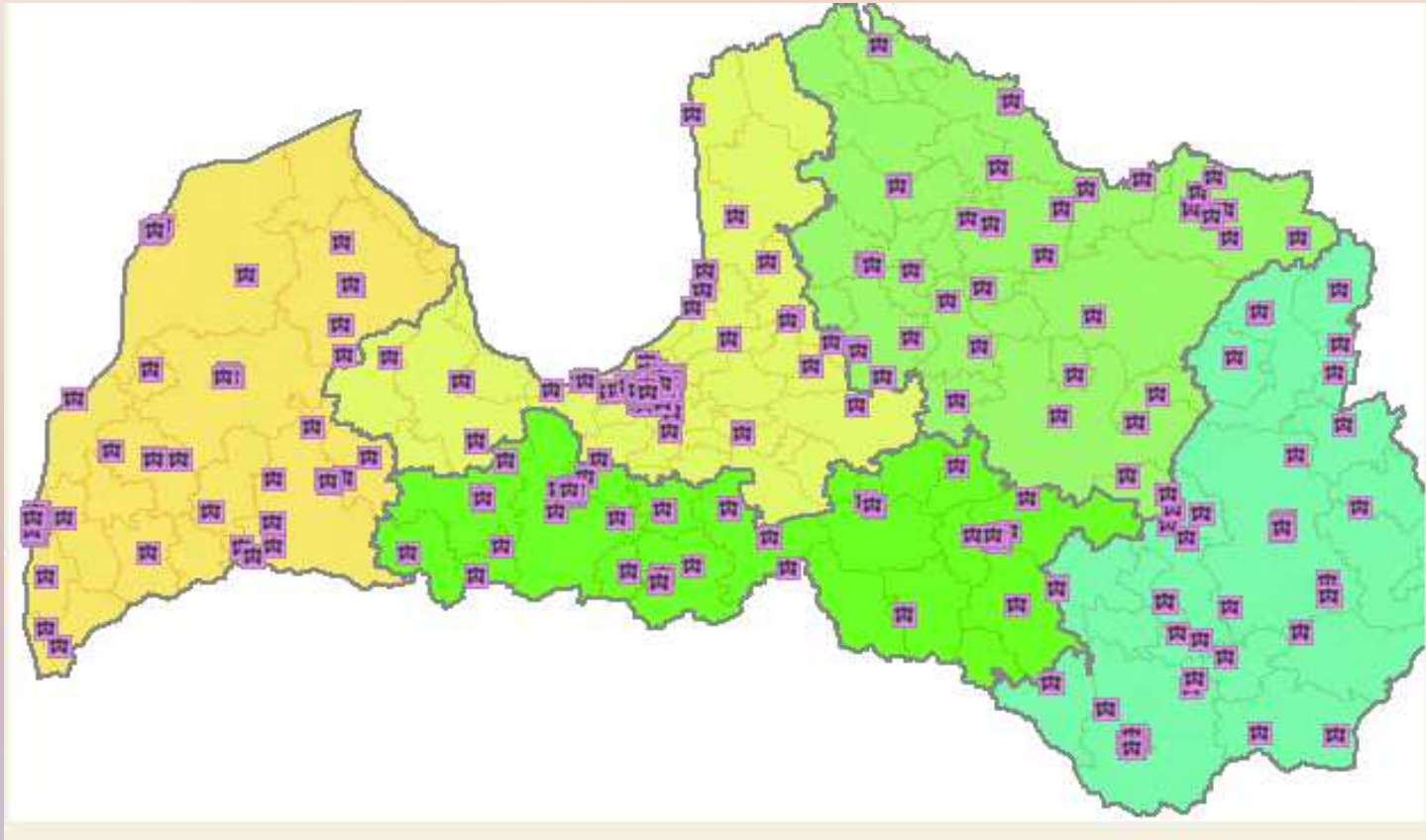
Valsts kultūras institūcijas Rīgā un ārpus Rīgas, 2011



Rīgā  
Ārpus Rīgas

Sagatavoja Baiba Tjarve, 2013

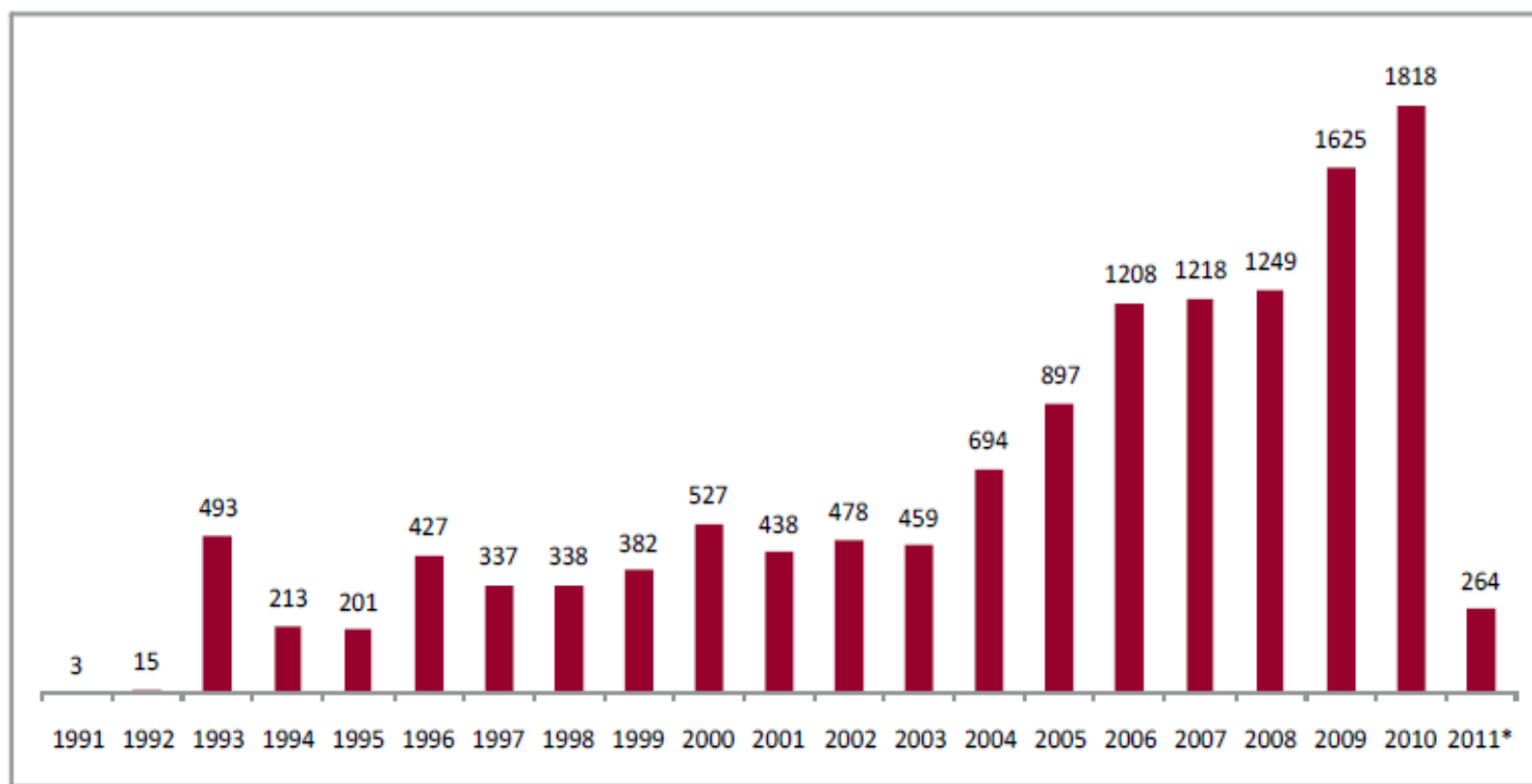
# Neredzamā kultūra



**Nevalstiskās kultūras organizācijas Latvijā: 560**

**Avots: <http://kulturaskarte.lv/lv/nevalstiska-organizacija>, 05.05.2013.**

# Reģistrēto NVO dinamika Latvijā 1991-2011\*



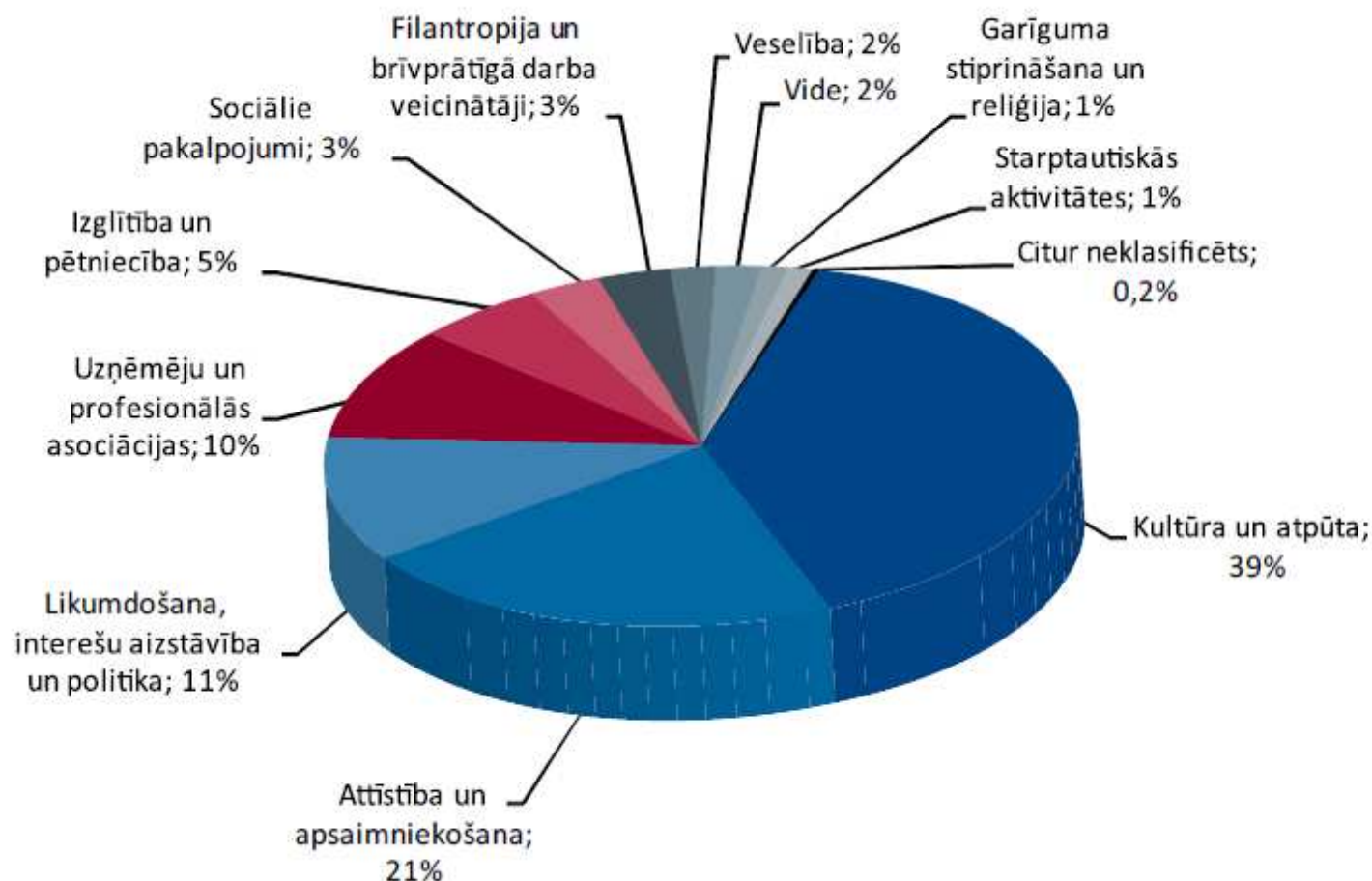
*Piezīme: \* dati par reģistrētajām NVO 2011. gada janvārī un februārī. Par laika posmu no 1991. līdz 2004. gadam ir norādītas tikai tās NVO, kas ir pārreģistrējušās Biedrību un nodibinājumu reģistrā, t.i., turpina savu darbību.*

*Avots: Lursoft sniegtie dati par Biedrību un nodibinājumu reģistrā iekļautajām organizācijām uz 22.02.2011.*

**BISS, 2011. Pārskats par NVO sektoru Latvijā. 20.lpp.**



# NVO sadalījums pa darbības jomām



Avots: Lursoft sniegtie dati par NVO uz 22.02.2011.

**BISS, 2011. Pārskats par NVO sektoru Latvijā. 26.lpp.**



# Galvenās problēmas

- Vājš reģiona līmenis
- Pašvaldībām liela atbildība kultūras jomā
- Centralizēta kultūrpolitika/neeksistējoša vietējā un reģionālā kultūrpolitika
- Statistikas trūkums par kultūras NVO reģionos
- Pētījumu trūkums par kultūras ieguldījumu reģionu attīstībā

# Lielbritānija: Pārmaiņas laukos

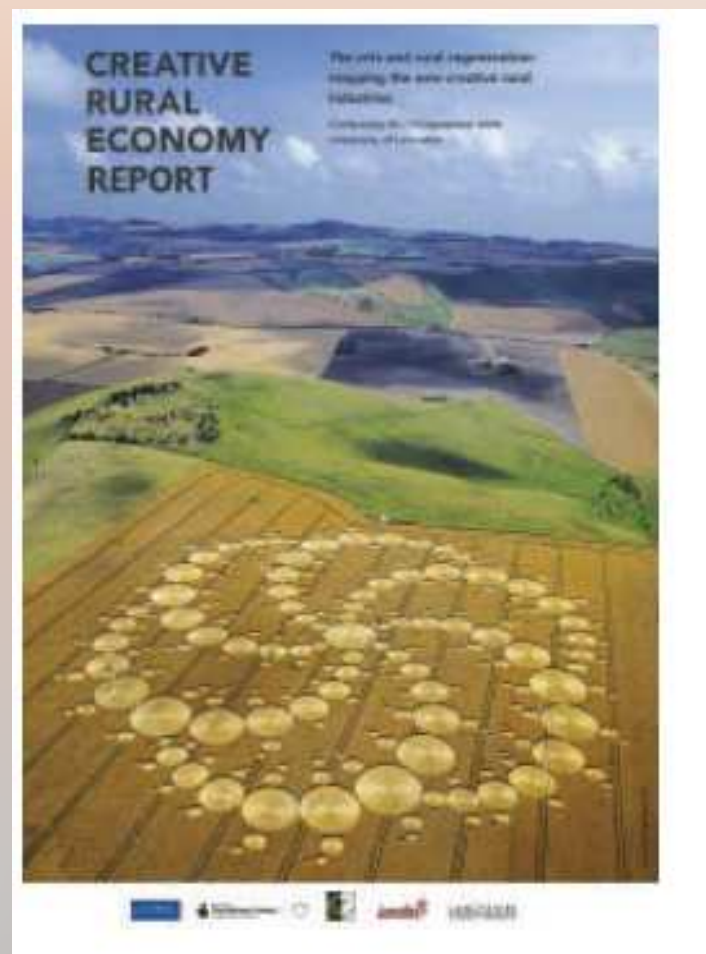
## “Lauku kultūras forums” 2005.gads:

- Lauku kultūras stratēģija
- 'Lauku kultūras neredzamība' —→ pētījumi
- Finansējums (pieeja citiem finansējuma avotiem,  
speciāla programma: *Pārmaiņas laukos: mākslas un  
lauku atjaunošanas programma 2005-2015*

<http://www.littoral.org.uk/ruralshift.html>

# Neredzamā kultūra

- kultūras nozares ieguldījums valsts ekonomikā 500 miljoni mārciņu gadā
- citas jomas, kas jāiekļauj: modernā amatniecība, arhitektūra, festivāli un svētki, kultūras tūrisms, kulinārija un kulinārais tūrisms u.tml.



Avots: <http://www.littoral.org.uk/ruralshift.html>

# Pētījuma mērķi un uzdevumi

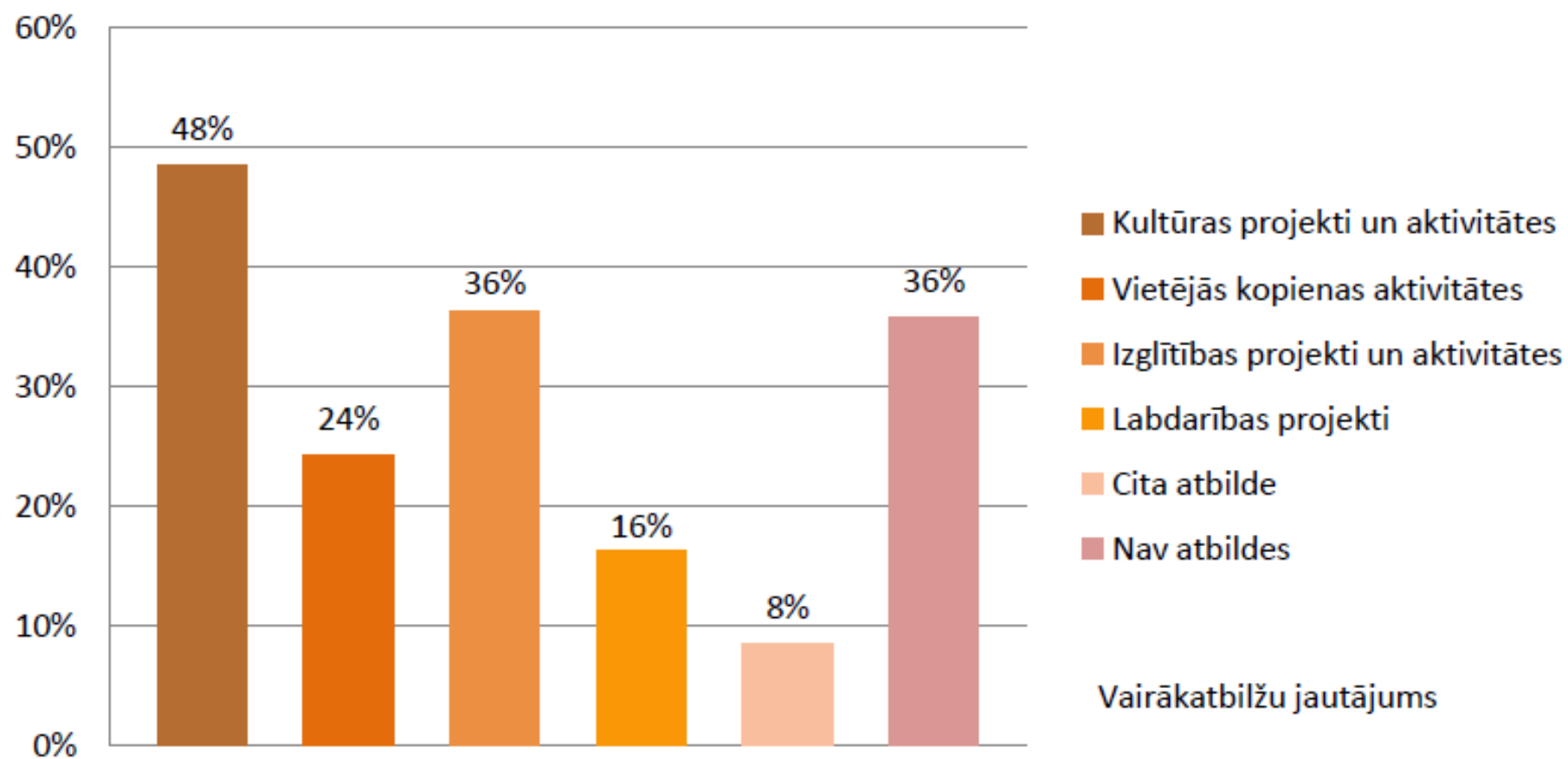
- **Kā sabiedrība un NVO var līdzdarboties kultūrpolitikas veidošanā?**
  - Kultūras joma
  - Pašvaldību līmenis
- **Uzdevumi:**
  - Kāda ir kultūrpolitikas pārvaldība un kompetenču sadalījums starp valsti, pašvaldībām un NVO
  - Kādi ir sabiedrības iesaistīšanās modeļi, stratēģijas, taktiskie paņēmieni.
  - Kā Latvijā kultūras NVO iesaistās kultūrpolitikas veidošanā pašvaldību līmenī?



# Latvijas kultūras NVO aptauja

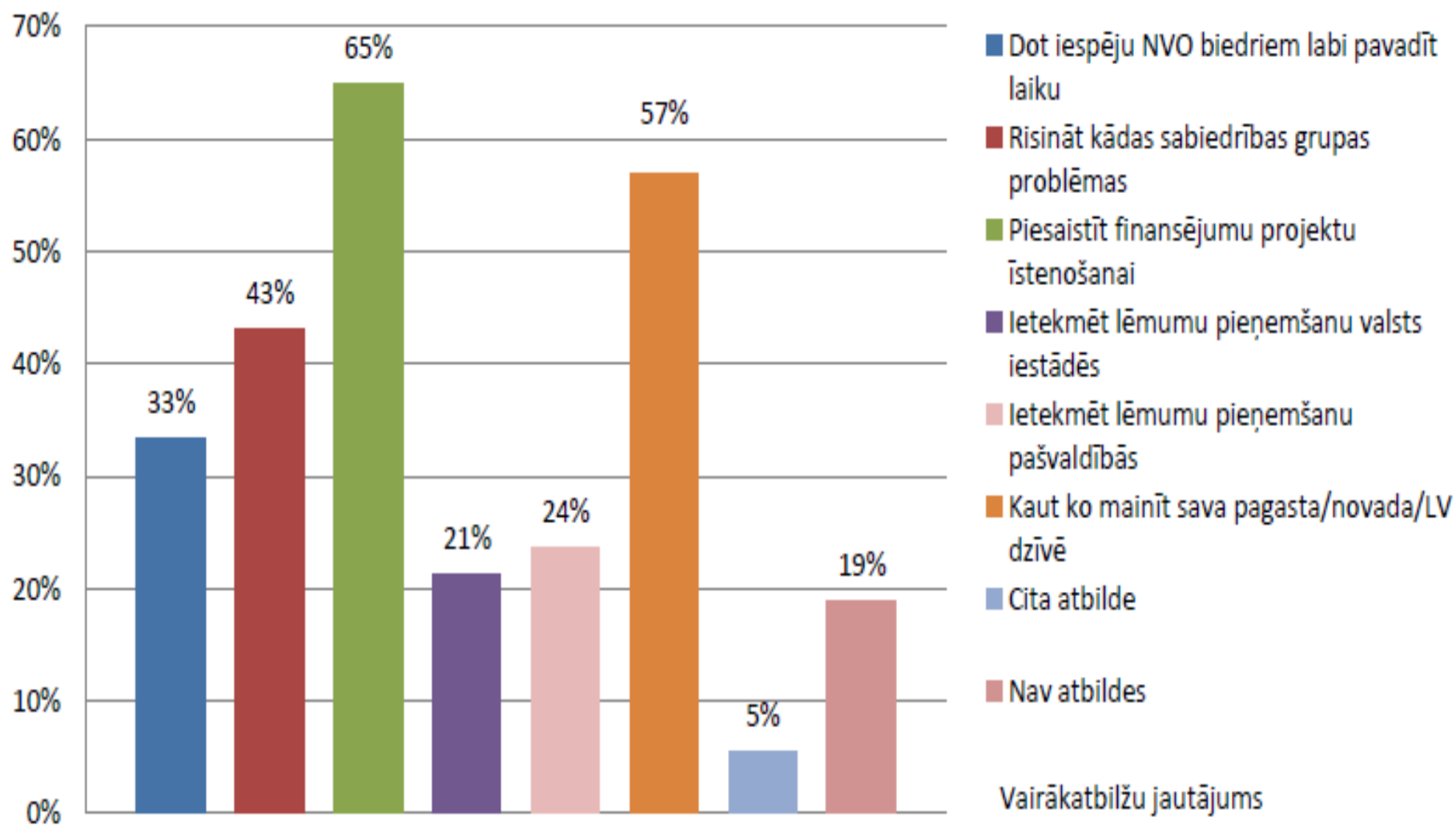
- Latvijas kultūras NVO līdzdalība kultūrpolitikas veidošanā: iesaistīšanās pakāpe, šķēršļi, rekomendācijas
- Anketa izsūtīta 445 adresātiem (kultūras jomas NVO no [www.kulturaskarte.lv](http://www.kulturaskarte.lv))
- Atbilde saņemta no 165 respondentiem (37%)
- Pārstāvēti visi statistiskie reģioni, mazāka aktivitāte no Rīgas un Pierīgas reģiona, lielākā no Vidzemes un Zemgales

## Joma, kuru pārstāv Jūsu NVO:

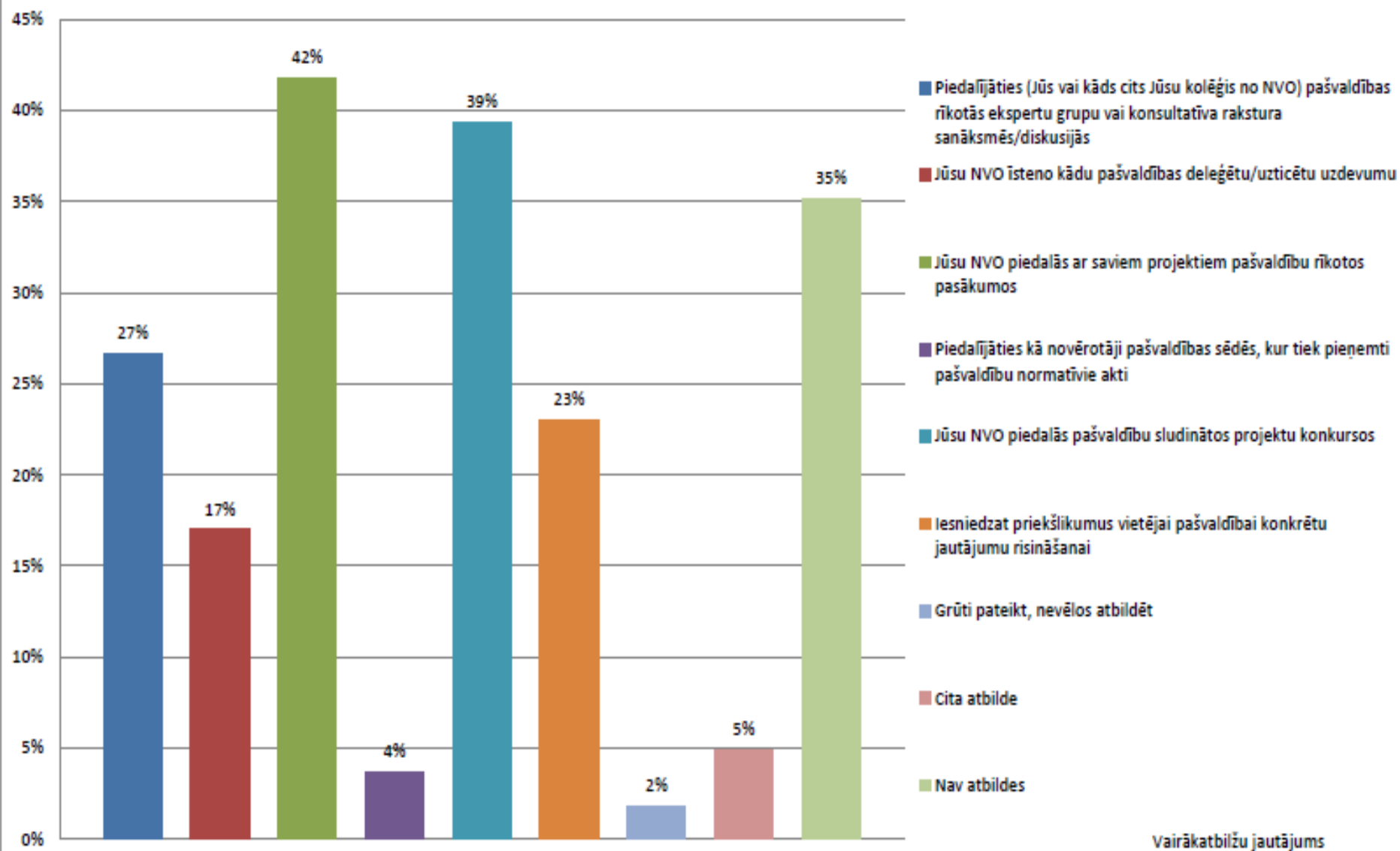


Vairākatbilžu jautājums

## Jūsaprāt, galvenie Jūsu pārstāvētās NVO mērķi ir:

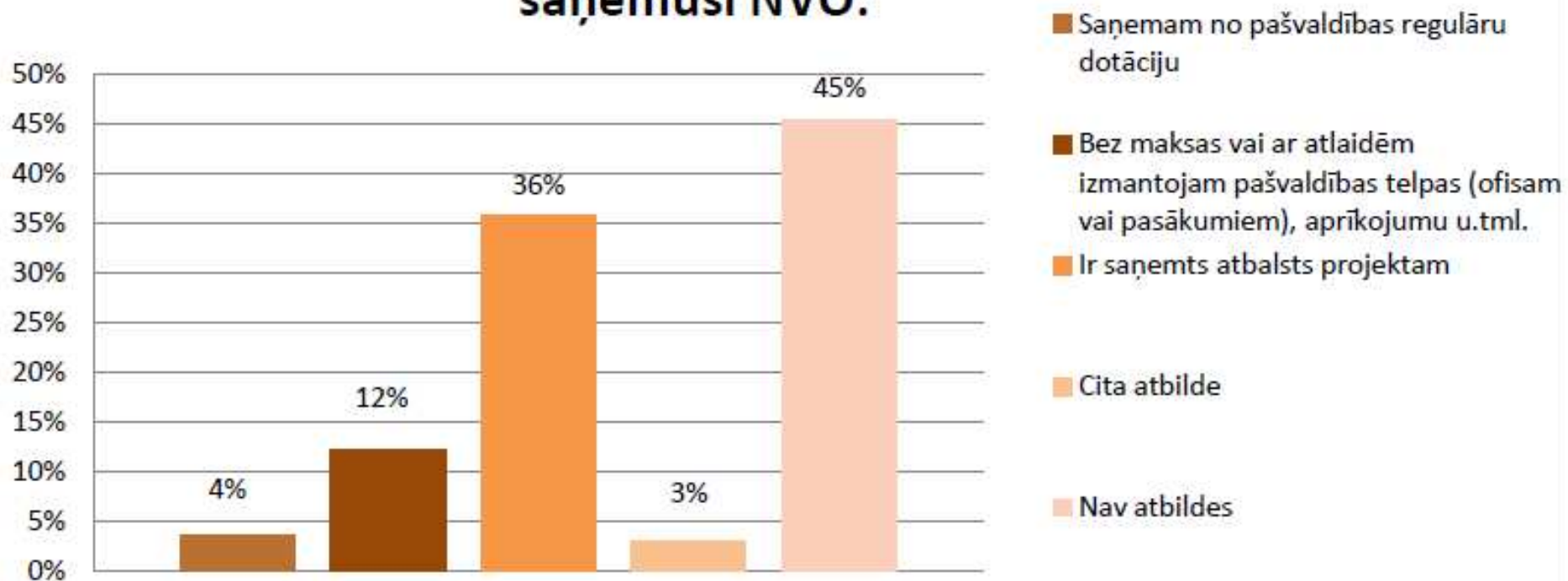


## Veids, kā izpaudās respondenta pārstāvētās NVO sadarbība ar vietējo pašvaldību:

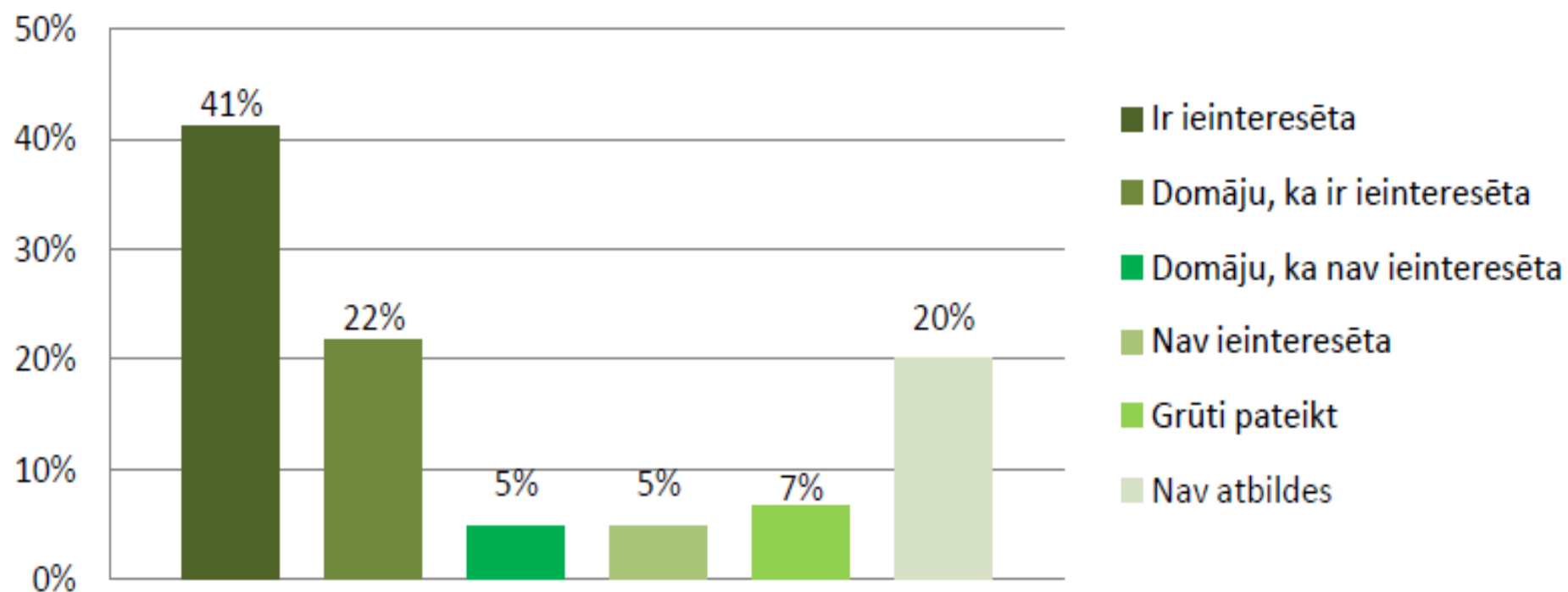




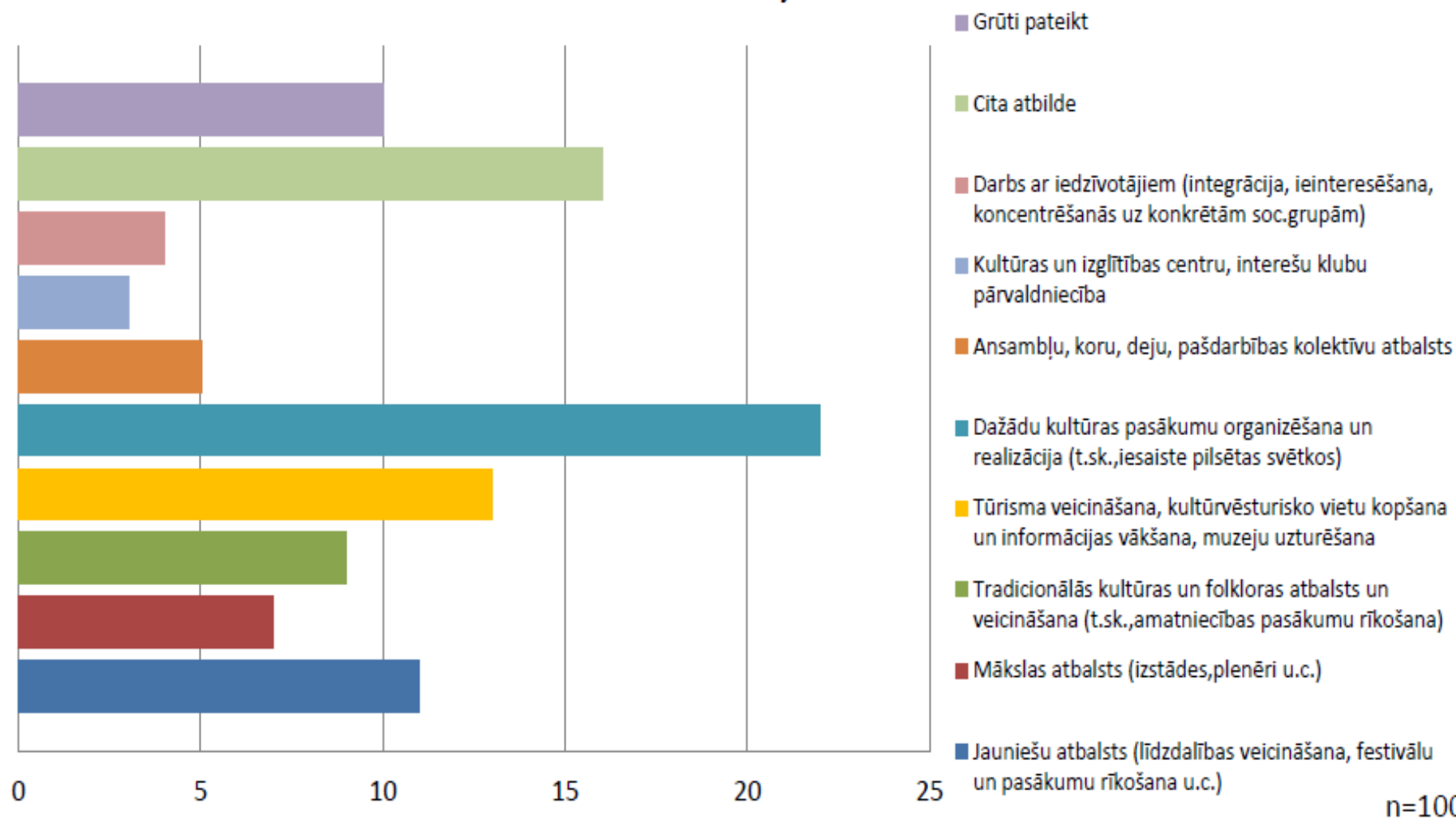
## Atbalsts, kādu pēdējo divu gadu laikā no pašvaldības saņēmusi NVO:



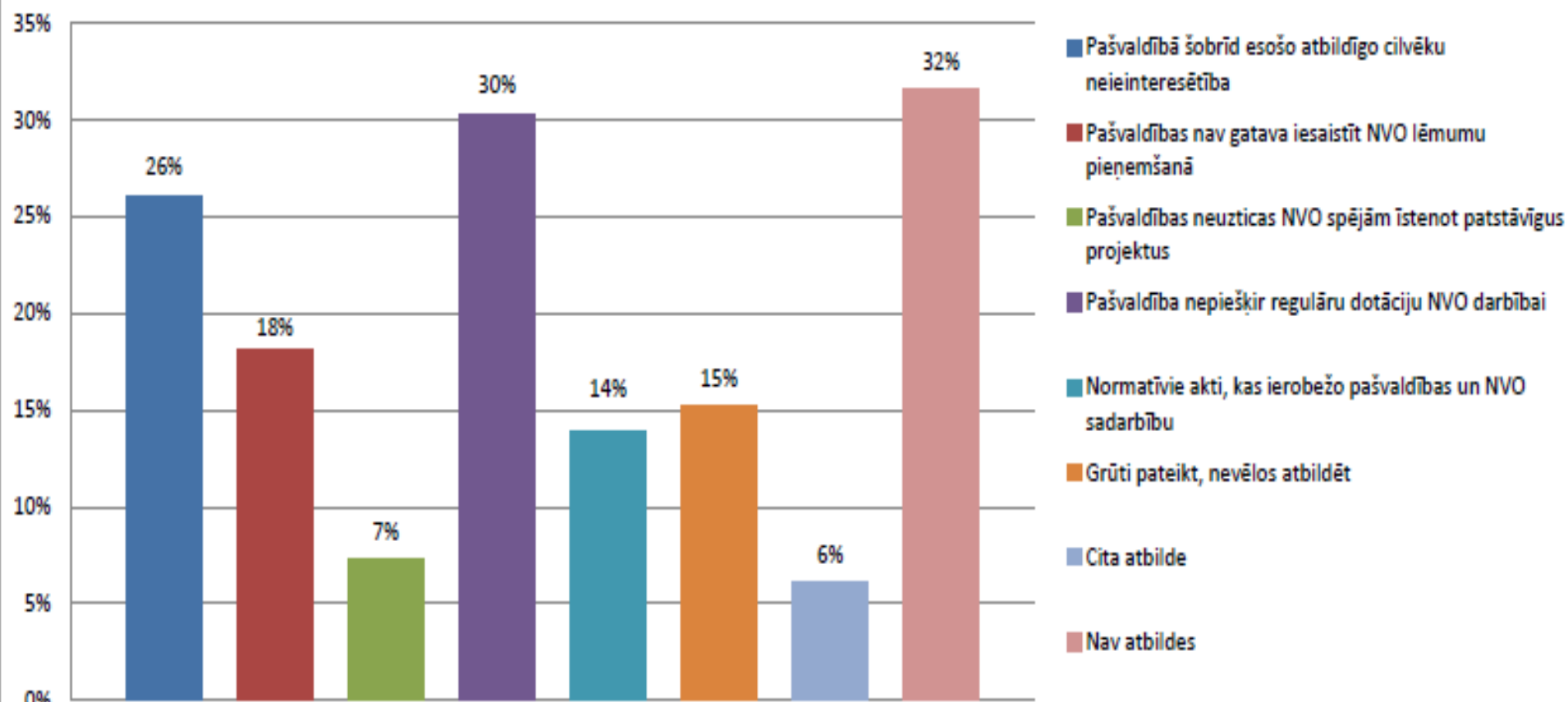
## Vai Jūsu NVO ir vai nav ieinteresēta īstenot kādu funkciju kultūras jomā, ko pašreiz veic pašvaldība:



## Funkcija (darbība/aktivitāte) kultūras jomā, ko NVO būtu ar mieru uzņemties:

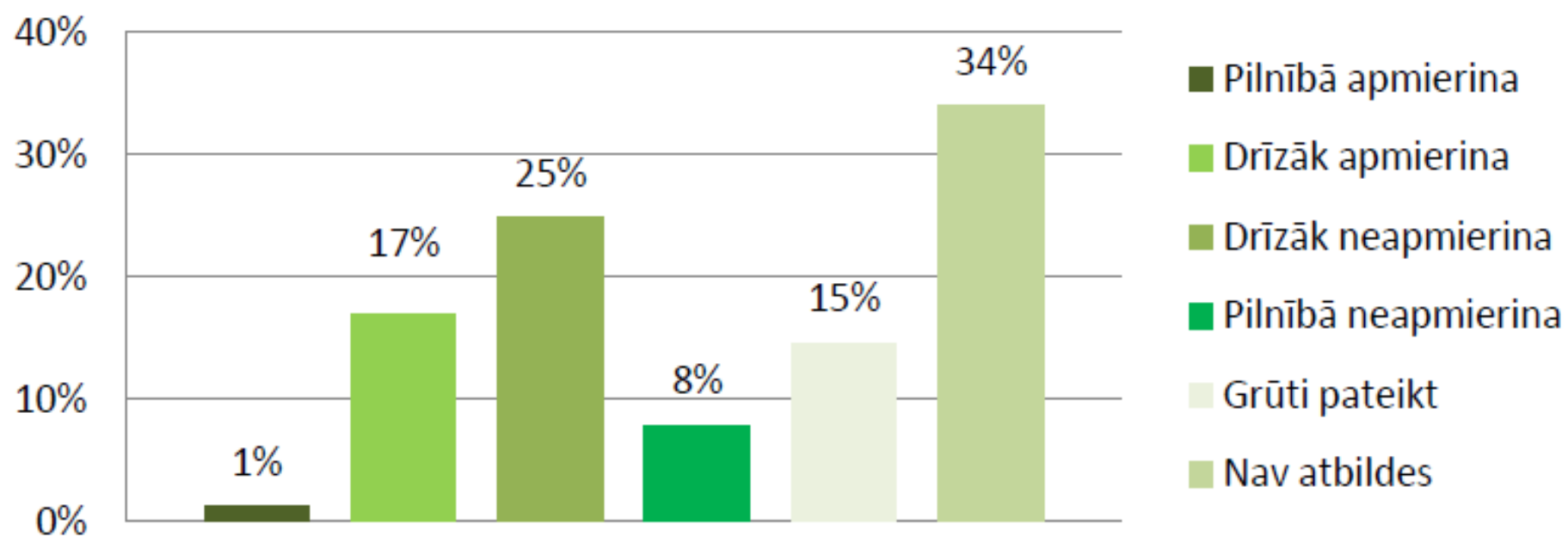


## NVO un pašvaldību sadarbības galvenie šķēršļi:

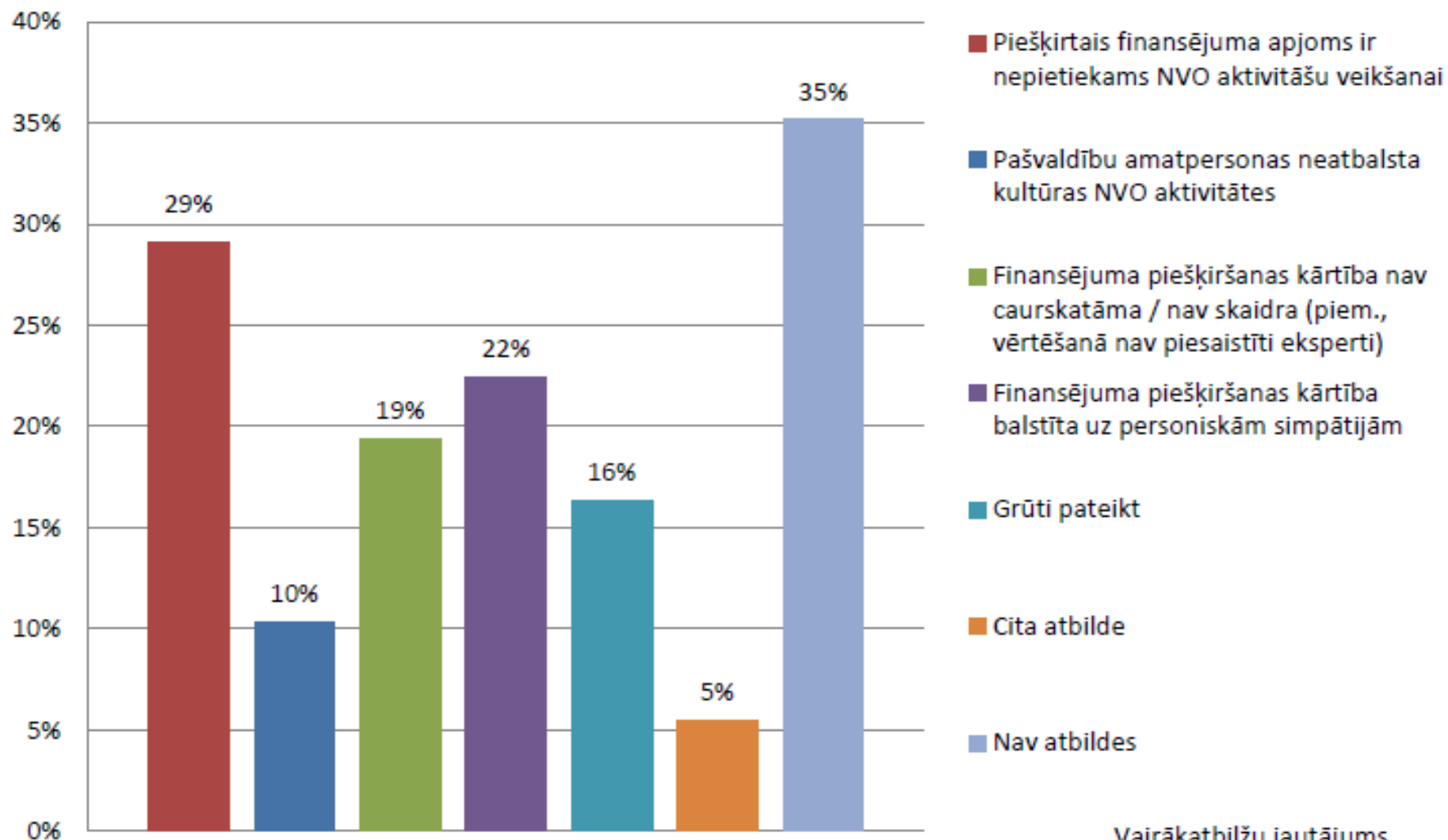




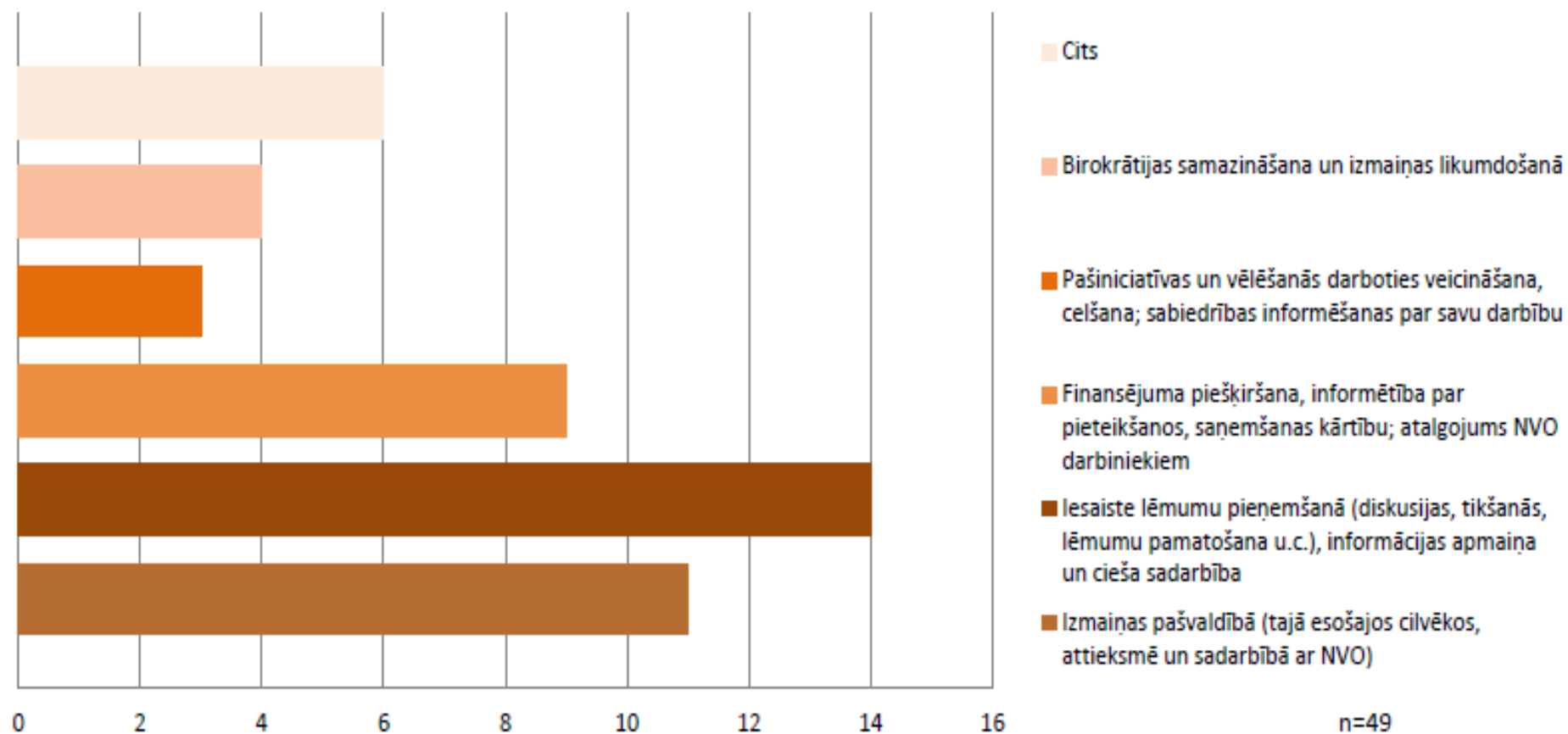
## Apmierinātība ar NVO darbībai paredzētā finansējuma sadali pašvaldībā:



## Iemesli, kāpēc neapmierina NVO darbībai paredzētā finansējuma sadale pašvaldībā:



## Faktori, kas varētu uzlabot NVO un pašvaldības sadarbību:



# Rekomendācijas valsts līmenī

- Līdzdarboties nacionāla līmeņa NVO asociācijās
- Pārstāvēt reģiona un “ārpus Rīgas” NVO un kultūras nozares intereses
  - citu nozaru politikas plānošanā
  - kultūras jomas finansējuma līdzsvarots sadalījums
  - veikt pētījumus par kultūras nozīmi reģionu attīstībā
  - sabiedrībā popularizēt kultūru kā reģiona virzītājspēku

# Rekomendācijas reģiona līmenī

- Veidot sadarbību starp organizācijām: koalīcijas, asociācijas reģionu, pašvaldību līmenī, lai ietekmētu lēmumus un pārstāvētu reģionu viedokli nacionāla mēroga asociācijās (likumdošana, finansējums)
- Pašvaldības ir sadrumstalotas, iespējams, ka jāveido sadarbība reģiona ietvaros



# Rekomendācijas vietējā līmenī

- Pilsētas/ pašvaldības kultūras stratēģija
- Darba kārtība 21 kultūrai
- Kultūras padome
- Pašvaldības sadarbība ar NVO politikas izstrādē
- Kultūras ietekmes novērtējums
- Atklāts kultūras projektu konkurss
- Atbalsts NVO (atbalsts telpām, aprīkojumam, funkciju deleģēšana)

# Darba kārtība 21 kultūrai

## "Agenda 21 for culture" / "Darba kārtība 21 kultūrai"

Visas pasaules pilsētas un vietējās pašpārvaldes 2004. gada 8. maijā apstiprināja "Darba kārtību 21 kultūrai" kā vadošo dokumentu vietējo kultūras politiku veidošanai. Pasaules pilsētu asociācija "United Cities and Local Governments" (UCLG) pieņēma "Darba kārtību 21 kultūrai" kā rekomendējošu dokumentu savām kultūras programmām. "Darba kārtība kultūrai" sastāv no 67 pantiem, kas iedalīti trīs lielākās daļās: principi (16 panti), pasākumi (29 panti) un rekomendācijas (22 panti).

[http://www.agenda21culture.net/index.php?option=com\\_content&view=article&id=44&I](http://www.agenda21culture.net/index.php?option=com_content&view=article&id=44&I)

Paldies par uzmanību!

Pilns pētījuma teksts pieejams

[www.culturelab.com](http://www.culturelab.com)